

Tisková zpráva: premiéra filmu - 11.2., 18 a 20 hodin v MeetFactory Praha

„VRAHEM Z POVOLÁNÍ – UTRPENÍ SOUDCE KARLA VAŠE“ (83min.)

Pro nečekaný zájem o premiéru 11. 2. bude možné film v MeetFactory (Ke Sklárně 15, Praha) zhlédnout nejen v 18, ale i ve 20hodin. Abychom vyhověli co největšímu počtu zájemců, umožníme sledovat film i na stání, přičemž místa na stání nebudou zpoplatněna a jsou zdarma.

„Je to neuvěřitelný příběh ze střední Evropy,“ říká autor námětu Jan Plachý. Karel Vaš se narodil v židovské rodině maďarského advokáta v Užhorodě a vystudoval právnickou fakultu v Praze. „Po válce chtěl žít v Sovětském svazu,“ dodává, „avšak sovětská tajná služba NKVD ho vyslala do Prahy, kde se stal zástupcem šéfa vojenské kontrarozvědky a přijal československé občanství.“ Jeho kariéra stoupala, stal se soudcem a prokurátorem a patří k budovatelům komunistického režimu v Československu. Podle autora scénáře, historika Pavla Palečka „Vaš dokonce v roce 1951 převzal funkci náčelníka hlavní soudní správy na ministerstvu obrany a systematicky likvidoval československou armádní elitu.“

Hraným filmem provází diváky výtvarník David Černý, který se sám s některými oběťmi Karla Vaše zná. „Vaš agilně plnil rozkazy z Moskvy,“ říká Černý. Mezi jeho oběti patří armádní elita, zástupce šéfa generálního štábu gen. Heliodor Píka, letecký maršál RAF a velitel československých letců ve Velké Británii gen. Karel Janoušek, velitel pražského povstání gen. Karel Kutlvašr, velitel Čs. armádního sboru v SSSR gen. Karel Kratochvíl, generál Antonín Pelich, generál Rajmund Mrázek a řada dalších, včetně civilistů – proslulého Krále Šumavy Josefa Hasila nebo světoznámého dirigenta Václava Talicha.

Karla Vaše v 83 minutovém snímku ztvárnil herec Petr Jeništa, který hraje v Divadle Na Zábradlí a v HaDivadle. Ve filmu vystupuje například historik Mark Kramer z Harvardu, Trudie Bryksová nebo syn popraveného generála Milan Píka. Většinu pamětníků je přitom přes 90 let. „Zachytili jsme svědectví mnohdy na poslední chvíli,“ upozornil Pavel Paleček.

Historickou úlohu Karla Vaše čeští historici dosud zcela neprobádali. Autorům filmu se podařilo zrekonstruovat jeho život především díky tomu, že zachytili svědectví jeho samého. Pavel Paleček natočil s podplukovníkem JUDr. PhDr. Karlem Vašem, CSc. téměř devět hodin filmového materiálu. Film také přináší unikátní materiály z archivů NKVD. Vůbec poprvé představuje divákům autentické dobové záběry osvobození Prahy natočené na barevný film. Mapuje také Vašovy pozdější aktivity jako asistenta na Karlově univerzitě.

Karel Vaš se vždy stylizoval do role oběti a poslední léta strávil v osamění domova pro seniory v Praze - Chodově. „Cítil přitom potřebu své činy obhajovat,“ říká historik Pavel Paleček. „Sám je zodpovědný za vyvražďování německých civilistů v osvobozeném Československu po druhé světové válce.“ Podřízení, které osobně vycvičil, vyvraždili v Postoloprtech přes tisíc lidí, včetně dětí a žen. Přesto - stejně jako řada nacistických pohlavárů - do smrti opakoval, že plnil rozkazy a řídil se platnými zákony.

Podle dcery Karla Vaše její otec svých činů ani v soukromí nikdy nelitoval. Sama cítí nepopsatelnou lítost nad ukrutnostmi tehdejší doby i nad osudem dětí popravených - a především Milana Píky. Na její vyjádření reagoval syn popraveného generála slovy: „Necítím nenávist k vrahům svého otce. Za postup tehdejších československých orgánů se s jedinou

výjimkou nikdo neomluvil. O to víc si cením vyjádření dcery muže, který byl v roce 2002 uznán vinným z justiční vraždy mého otce.“

Karel Vaš zemřel 8. 12. 2012 v Praze ve věku nedožitých 97 let. Jeho dcera se rozhodla pozůstalost po skončení dědického řízení rozdělit na dobročinné účely. Podrobnosti budou sděleny na premiéře filmu.

Netradiční dokument bude putovat po artových kinech v Česku a na Slovensku. Od 11. 2. je možné film sledovat také prostřednictvím stránek www.vrahem-z-povolani.cz

Fotografie naleznete na www.vrahem-z-povolani.cz (sekce Ohlasy – Pro média)

Režie, kamera: Jan Bělohavý

Scénář, režie: Pavel Paleček

Hlavní role: Petr Jeništa

Dramaturg: Jan Gogola

Střih: Dan Marek

Postprodukce: Tomáš Picka

Námět: Mikuláš Kroupa, Jan Plachý